

BILTEN SDP-a VELA LUKA

Izdavač

Općinska
organizacija
Socijaldemokratske
partije Vela Luka

Uredništvo

Odbor Općinske
organizacije

UVODNO SLOVO

Pred nama su još jedni izbori, ovog puta za Europski parlament. Bliži se i dvogodišnjica mandata načelnice Katarine Gugić, pa je bila prigoda da se načelnica osvrne na ostvareno u proteklom periodu. Ivan Plantić u novoj kolumni analizira društvene aktualnosti u zemlji. Uz pregled stranačkih aktivnosti, upoznat ćemo vas s našim članom Denijem Vlašićem. U crticama iz povijesti donosimo priču o prezimenu Prandel.

**SADRŽAJ
BROJA**

K. Gugić: Ususret dvogodišnjici mandata	2-4
Kolumna I. Plantića	5
Stranačke aktivnosti	6
Naši članovi	7
In memoriam	7
Crtice iz prošlosti	8

Na izborima za
Europski
parlament
26. svibnja
izaberite

listu SDP-a

28

1. Tonino Picula
2. Biljana Borzan
3. Predrag Matić
4. Romana Jerković
5. Joško Klisović
6. Ivana Posavec Krivec

7. Gordan Maras
8. Barbara Antolić Vupora
9. Mladen Novak
10. Sanja Radolović
11. Mirela Holy
12. Ranko Ostojić

NAČELNICA KATARINA GUGIĆ : USUSRET DVOGODIŠNJI MANDATA

Dragi Velolučani, poštovani članovi i simpatizeri SDP-a, pred dvogodišnjicu mojeg načelničkog mandata, osjećam obvezu podvući crtu i upoznati vas s aktivnostima i ostvarenjima općinske uprave u proteklom razdoblju.

Od prvog dana nastojim biti iskrena, neposredna i otvorena jer je to jedini put upravljanja mjestom. Smatram da se u mjestu osjeća dobra energija i sustavan rad općinske uprave. Sigurna sam u sebe i ekipu oko sebe, i vjerujem da se to u Veloj Luci osjeća.

Dakako, da Luka može i treba bolje, a što ćemo i pokazati u drugoj polovici mandata, usprkos svim preprekama i otegotnim okolnostima, kojih nije malo. No, isto tako mislim da ono što smo napravili dosad nije zanemarivo. Počnimo redom.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

1. SANACIJA DEPONIJA SITNICA

Ovaj zajednički projekt sa susjednom općinom Blato vrijedan je više od 31,7 milijuna kuna i najvećim se dijelom financira bespovratnim novcima Svjetske

TS Pičena pred dovršetkom

banke i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Ujedno je to i posljednja darovnica Globalnog fonda za okoliš Republici Hrvatskoj. Projekt će biti završen u srpnju ove godine, no već se i sada vidi koliki smo iskorak napravili po pitanju zaštite okoliša i koliko smo odmakli u Županiji koju čekamo da konačno započne s aktivnostima izgradnje Centra za gospodarenje otpadom u

Lučinom razdolju.

“Projekt sanacije Sitnice vrijedan 31,7 milijuna kn pred uspješnim je završetkom.

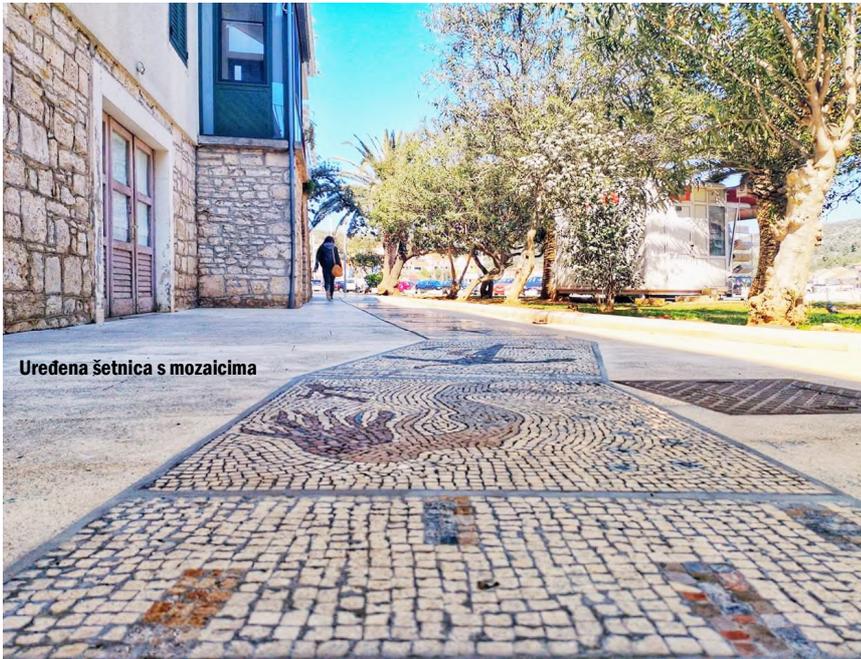
Završeni su i radovi na izgradnji trafostanica *Gradina-Bad* i *Guvno*, a pri kraju je i *TS Pičena*”

Nova vizura Sitnice iz zraka

2. IZGRADNJA TRAFOSTANICA

Dugi niz godina slušali smo opravdane prigovore ljudi po uvalama kako nedostaje trafostanica, a sada smo sa Elektrojugom pokrenuli i realizaciju istih. Tu aktivnost smatram i našim najvećim postignućem. Konkretno, radovi na izgradnji TS *Gradina Bad* i TS *Guvno* sa priključnim kabelskim vodom su završeni. Radovi na izgradnji TS *Pičena* privode se svom kraju, a u tijeku su dogovori oko izgradnje i polaganja kabela za TS *Stani* za koju smo dobili obje građevinske dozvole. Isto tako, ove je godine Općina u suradnji sa grupom građana elektrificirala Zli stup, Lozicu i Pasiku. Trafostanice Široka, Triporti, Prihonja, Sokolić, Prapatna,

Uređena šetnica s mozaicima

Maslinova, Stiniva, Zanađe i Źukova su u fazi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i izrade projektne dokumentacije.

3. UREĐENJE ŠETNICA I NASTAVAK ŠIRENJA KANALIZACIJSKE MREŽE

Na širenje priključaka za kanalizaciju i uređenje šetnica u centru mjesta izdvojili smo više od 1,200.000,00 kn, a odobreno nam je i novih pola milijuna kn za nastavak uređenja šetnica preko Programa razvoj otoka 2019. U novouređene šetnice postavljeni su mozaici, donacija udruge Likovno stvaralaštvo, čiji rad podupire Općina, a sve u sklopu projekta „Luka mozaika“.

4. UREĐENJE RIVE ISPRED OŽBALTA

Sanirali smo porušenu rivu ispred Ožbalta, projekt u vrijednosti većoj od 130.000,00 kn, a u tijeku su i radovi na sanaciji rive od odmarališta Ožbalt do kupališta Azzuro.

5. UREĐENJE PARKA „POD BORIĆE“

Ovaj zajednički projekt sa Źupanijskom lučkom upravom bio je vrijedan više od 140.000,00 kn.

6. UREĐENJE I ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA, PROBIJANJE POLJSKIH PUTEVA

Za ove aktivnosti koje uvelike olakšavaju život našim mještanima u okolici Vele Luke, izdvojili smo više od 700.000,00 kn.

7. IZGRADNJA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA

U prošloj godini smo pripremili

“Više od milijun kuna uložili smo u nove šetnice u centru mjesta, uređili smo rivu ispred Ožbalta i park *Pod boriće*. Uskoro kreću i radovi na izgradnji Reciklažnog dvorišta!”

projektну dokumentaciju te ishodili građevinsku dozvolu za izgradnju Reciklažnog dvorišta u Poduzetničkoj

zoni, a početkom ove godine za isti projekt potpisali smo i ugovor o dodjeli 2,8 milijuna kn bespovratnih sredstava. U lipnju kreću i sami radovi. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda. U tijeku je i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Moram istaknuti i da smo uveli aplikaciju „ZAKRPAJ.to“ za brže otklanjanje komunalnih problema, kao i Pametno prometno redarstvo „PRORED“.

PROJEKTNА DOKUMENTACIJA

U postupku smo ishođenja građevinskih dozvola za nastavak izgradnje sekundarne mreže kanalizacije Vela Luka, projekta vrijednog 60 milijuna kn. U sklopu projekta će se izvršiti i izmjena dotrajalih cijevi vodovodne mreže.

Isto tako, donijeli smo: Program ukupnog razvoja Općine do 2023. godine, kao i Plan gospodarenja otpadom do 2023.

Sufinancirali smo izradu projektne dokumentacije izgradnje ribarske luke sa 100.000,00 kn.

Napravili smo glavni projekt rekonstrukcije zgrade Dječjeg vrtića, te smo u postupku ishođenja građevinske dozvole.

Osnovali smo Memorijalnu zbirku „Oliver Dragojević“ pri Centru za kulturu, čijom realizacijom ćemo kreirati zanimljiv

Uređena riva pred Ožbaltom

kulturni sadržaj u Veloj Luci, na otoku, ali i u Hrvatskoj.

Posebnu pozornost posvetili smo rješavanju imovinsko-pravnih odnosa i uknjižbi nerazvrstanih cesta. Veliki je to posao koji nije vidljiv, ali je nužan za uspješan razvoj naše općine.

FINANCIJE

Usprkos problemima, bilježimo rast proračunskih prihoda u odnosu na prethodne godine, a ocijenjeni smo i najvišom ocjenom za transparentnost proračuna temeljem analize IJF.

PODUZETNIČKA ZONA

Da bi razvili zonu, ona mora biti infrastrukturno riješena. Donijeli smo Program poticanja razvoja malog gospodarstva, poduzetništva i obrtništva

“Ukupno smo osigurali više od 7 milijuna kuna nacionalnih i europskih sredstava za niz komunalnih i društvenih projekata!”

u kojem uz poticajne mjere za obrtnike i poduzetnike, sve buduće investitore proizvodnih i prerađivačkih objekata u zoni, u potpunosti oslobađamo plaćanja komunalnog doprinosa i petogodišnjeg plaćanja komunalne naknade.

EU FONDOVI

Zaposlili smo višu stručnu suradnicu za nacionalne i EU fondove što je rezultiralo s više od 7 milijuna kuna odobrenih nacionalnih i europskih sredstava za sljedeće projekte: projektnu dokumentaciju rekonstrukcije zgrade Dječjeg vrtića, uređenje dvorišta Dječjeg vrtića, sanaciju rive ispred bivšeg odmarališta *Ožbalt*, nabavu komunalne opreme i izgradnju Reciklažnog dvorišta, izgradnju gravitacijskih kolektora središnjeg dijela naselja i uređenje šetnica, manifestacije u turizmu, projekt „Želim pomagati“, a tu je i novi projekt Joint_SECAP (Joint strategies for Climate change adaptation in coastal areas), On je financiran preko Programa

INTERREG Italija – Hrvatska, a među osam partnera je i Općina Vela Luka.

DJEČJI VRTIĆ

Krajem mjeseca krenut ćemo s uređenjem dvorišta Dječjeg vrtića *Radost*. Od 1. lipnja uvodimo ljetnu popodnevnu smjenu, a od 1.9. i sportski program.

JAVNI RADOVI, OBRAZOVANJE, ZDRAVSTVO

Preko programa javnih radova u ove dvije godine zaposlili smo 42 osobe, a 2 osobe su prošle kroz Program stručnog osposobljavanja u Centru za kulturu.

Za novorođenu djecu i stipendije ukupno smo dodijelili 1.200.000,00 kn.

Sufinanciramo osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, kao i rad Osnovne glazbene škole. Sufinanciramo medicinsku službu, i to djelatnosti urologije, dermatologije, ortopeda, radiologije, primalja, medicinsko-biokemijskog laboratorija, ali i rad turističke ambulante.

MANIFESTACIJE

Pokrenuli smo niz novih manifestacija s ustanovama i udrugama: *Stajun od lumblije*, *Luška trpeza*, *Žive jaslice*, *Dani Vele spine*, *Luška* i *Mrkla strka*, *Dani pustolovnog turizma*, te bogatije proslave Dana Općine. Zajedno s uredom Ruže Tomašić i LAG-a 5 organizirali smo međunarodnu konferenciju o zdravstvenom turizmu.

Svakako, svi ovi projekti ne bi bili mogući bez velikog angažmana i rada zaposlenika Općine Vela Luka i naših proračunskih korisnika Centra za kulturu, Narodne knjižnice i Dječjeg vrtića, ali i Općinskog vijeća. Veliku ulogu imaju obrtnici i poduzetnici te im zahvaljujem na njihovom doprinosu u razvoju Općine. Vjerujem da zajedno možemo realizirati zacrtane ciljeve i da Luku možemo infrastrukturno i gospodarski ojačati. Naš zajednički uspjeh značit će i uspjeh i bolje perspektive za sve nas pojedinačno.

Vaša načelnica Katarina Gugić

DA NAM ŽIVI, ŽIVI GLAD! (kolumna Ivana Plantića)

U rukama upravo držite jubilarni broj našeg i vašeg Biltena; jedna smo od rijetkih općinskih organizacija koje se mogu podičiti njime, ali društvene okolnosti u kojima je Bilten dočekaio svijetlo dana daleko su od slavljeničkih. Vođena vizionarima koji ne vide dalje od nosa, Hrvatska je svakim danom sve sličnija groblju; u nas pokojni čak i glasaju, uglavnom za stranku koja je domovinu sahranila. Vlada organizira komemoraciju za Židove, Srbe i Rome, ali bez njih, brodogradilišta smo već upokojili, gladni radnici na najboljem su putu da završe isto, djecu liječimo humanitarnim akcijama, dok nam Partija (kineska, doduše) gradi mostove jer su domaće građevinske tvrtke koje su gradile ceste i mostove po cijelom svijetu ugušene u čvrstom domoljubnom zagrljaju. Tipovi koji bi drugdje bili medicinski objekt, u nas su stup društva, i u medijima redovito prazne svoje verbalne fekalije. Ovih se dana čulo zagrebačkog gradonačelnika kako tumači da je on zreo predavati na Cambridgeu i Oxfordu, kao da i zadnji manoval ne zna da se ta sveučilišta otimaju za Borasove počasne doktore. Prisnažio je i oštromni ministar rada tumačeći kako je Vlada nagnala umirovljenike da ponovno rade kako ne bi bili osamljeni?! Ovakve izjave i pristaju članu kabineta amputirana ukusa. Još samo čekam da ukinu mirovine. Budući da je u Hrvatskoj politika postala cirkus, nije ni čudno da se u njoj klaunovi najbolje snalaze.

Iza svake neuspješne reforme u Hrvatskoj stoje jednako takvi ministri Vlade, skrpane po principu - spoji neugodno s beskorisnim. Obrazovna reforma propala je i prije uvođenja u škole, iako je u nju dosad ulupano oko dvije milijarde kuna. Jednim od strateških sustava svake zemlje igra se irelevantna strančica, jer je školstvo toliko devastirano da vladajućoj stranci naprosto nije

interesantno; najjači afrodizijak za HDZ oduvijek je bio isključivo miris novca. Reforma javne uprave nije ni na vidiku, međutim, u tom moru gluposti koje natapa ovu suznu dolinu ja bih se, kako i priliči socijaldemokratu, malo detaljnije osvrnuo na mirovinsku reformu. Prema blistavoj ideji Vlade radit ćete duže za manje mirovine, a oni koji vas tjeraju s posla na groblje u mirovinu će ići po netaknutim povlaštenim kriterijima. Tko je odgovoran da nam je demografska slika loša? Tko je poharao poduzeća u privatizacijskom zločinu pa mlade ljude poslao u mirovine? Tko je vitezove iz BiH nasadio na naš mirovinski sustav

“Vođena vizionarima koji ne vide dalje od nosa, Hrvatska je svakim danom sve sličnija groblju; u nas pokojni čak i glasaju... brodogradilišta smo već upokojili, djecu liječimo humanitarnim akcijama, dok nam kineska Partija gradi mostove”

kupujući glasove? Tko je odgovoran za trenutačni egzodus mladosti? Umjesto da mirno žive u zasluženju mirovini, kad već ne mogu putovati poput njemačkih vršnjaka, hrvatski umirovljenici moraju jurišati na kontejnere ili gladovati. Da nam živi, živi glad; riječ je o nehumanom i bezumnom potezu, ali treba razumjeti filantropu iz HDZ-a; danas ipak rade u "otežanim uvjetima", za razliku od 1990-ih, kad su uvjeti za pljačku bili daleko povoljniji. SDP je pružio podršku sindikatima u prikupljanju potpisa za referendum jer su ove teme smisao djelovanja svake prave socijaldemokratske političke opcije. Pa i Socijaldemokratska stranka Hrvatske i Slavonije je osnovana 1894., nakon što je Vlada Khuena

Hedervaryja zabranila djelovanje sindikata. Ljudi, međutim, više nisu zainteresirani ni za borbu protiv poteza vladajuće kleptokracije; Hrvatskom je zavladao apatija kakva se ne pamti od vremena turskog zuluma. Hrvatima je očito lakše otići u Irsku nego izaći na ulicu; ova Vlada građane je pretvorila u amorfnu masu netalasaću individuala koje će kroz život proći spuštene glave i gaća, tješeći se onom starohrvatskom - život (čitaj: Vlada) *hebe*, ali ja biram pozu! Ma ne biraš ti ništa; mogućnost izbora privilegija je slobodnog čovjeka, onog koji živi onako kako želi. A ako već želiš birati, onda izaberi ne biti otirač. Ili, za početak, izaberi mudro na predstojećim izborima za Europski parlament i pošalji poruku vlasti da u ovoj zemlji još ima ljudi koji kleknuti neće jer bi tako negirali sebe, sve ono što jesu i u što vjeruju.

Veselo je i kod nas u Lucij; ako redovito slušate sjednice Općinskog vijeća. Cijela Vela Luka veliko je gradilište, investicije i radovi u punom su jeku, međutim, naši oponenti opterećuju sve oko sebe temama poput Tuđmanovih portreta ili cjenika oglasa u dnevnim tiskovinama (što mislite, jesu li, primjerice, poslali upit svom ministru rada koliko košta njegova medijska rekonkvista protiv referenduma). Uistinu, kakav bih ja vijećnik bio kad ne bih razumio njihovu zabrinutost; ta Tuđmanova slika mora biti dovoljno velika da iza nje mogu stati svi nestašluci HDZ-a. Jedan od njih, koji se meni čini kao kudikamo veći problem, pitanje je prometnog povezivanja zapadnog dijela otoka sa Splitom. Zanima vas zašto se Lučanima ne omogući kvalitetna veza? Zapitajte se - u mjestima koja gravitiraju luškom pristaništu (V. Luka, Blato, Smokvica), tko je pobijedio, odnosno izgubio na zadnjim lokalnim izborima? Zašto novi katamaran *Jelena* može povezivati Korčulu sa Splitom, ali Luku ne smije? A kad odgovorite na ta pitanja, onda će, valjda, svakome postati jasno kako je tračak svjetla na kraju tunela zapravo samo jureći vlak koji dolazi.

Kadrovske promjene u Općinskom i Županijskom SDP-u

Sredinom lipnja 2018. održani su izbori za županijsku organizaciju SDP-a. U novi Županijski odbor ušla su i tri Velolučanina: Stjepko Padovan, Nino Vlašić i Ivan Plantić, koji je postao i novi vijećnik Općinskog vijeća Vele Luke, ali i politički tajnik županijske organizacije SDP-a.

Dana 26.3.2019. održana je Izborna skupština Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a DNŽ. Za predsjednicu je izabrana Zdravka Barišić, a za potpredsjednice naša Silvija Pećanac Bačić i Ljubica Brailo iz Konavala.

Joško Klisović - kandidat za Europski parlament

Dana 27.4.2019. posjetio nas je Joško Klisović, saborski zastupnik i hrvatski diplomat. Govorio je o programskim načelima za koja će se zalagati SDP i on kao kandidat za Europski parlament. Naš glavni cilj je borba za ravnopravnu Hrvatsku u Europskoj uniji. Da osnovna prava iz zdravstvenog, mirovinskog i socijalnog osiguranja budu ista u Hrvatskoj kao i u zemljama EU. Isto tako zalagat ćemo se za iste minimalne plaće zaposlenika u RH za iste ili slične poslove. Cilj nam je uvesti Europsku uniju u Hrvatsku, nakon što je prije tri godine Hrvatska ušla u Europsku uniju.

J. Klisović

Novogodišnje druženje

Prvog dana veljače 2019. u hotelu "Korkyra" održano je tradicionalno, 16. po redu glavno godišnje druženje članica i članova, simpatizerki i simpatizera SDP-a. Ovom stranačkom okupljanju prisustvovali su predstavnici susjednih općinskih organizacija, kao i predstavnici GO SDP-a Korčula i općinske organizacije Orebića. U ime organizatora skup je pozdravio predsjednik Ivo Žuvela Gige, dok su o radu stranke govorili predsjednici stranačkih foruma. O rezultatima rada općinske vlasti i planovima za narednu godinu govorio je Zoran Manestar, predsjednik Općinskog vijeća.

Ove godine lokalni SDP dodijelio je posebnu zahvalnicu Arminiji Šeparović, najstarijoj članici velolučkog SDP-a za dugogodišnji nesebičan rad u stranci, kao i za dugogodišnji humanitarni rad u Ligi protiv raka Vele Luke i otoka Korčule, te za rad u još nekoliko humanitarnih udruga. (Tonči Donjerković)

IZ RADA FORUMA SENIORA

U proteklom razdoblju održane su dvije tematske sjednice Foruma seniora. Na njima se raspravljalo o mjesnim aktualnostima. Tako je na 3. tematskoj sjednici 6.3.2019. najviše riječi bilo o realizaciji projekta preuređenja Zadrugnog doma i otvaranju Memorijalne zbirke Olivera Dragojevića, elektrifikaciji okolnih velolučkih uvala. Članovi su postavili veliki broj pitanja koja se tiču poboljšanja prometne povezanosti zapadnog dijela otoka Korčule s kopnom. (T.D.)

AKTIVNOSTI FORUMA ŽENA

U sklopu blagdana sv. Ivana i Dana hrvatske državnosti 2018., Forum žena priredio je na velolučkoj rivi prezentaciju tradicionalnih domaćih gastronomskih ribljih specijaliteta.

Prigodom Međunarodnog dana žena 2019. priređen je tradicionalni

humanitarni ples i prikupljeno je 11,326 kn za pokriće troškova sudjelovanja velolučkih mažoretkinja na međunarodnom natjecanju u Sarajevu.

Dana 7.4.2019. u humanitarnoj akciji "Omiljeni cvijet Ante Rukavina" aktivistice Foruma žena prodale su tulipane i prikupile za zakladu 3262 kn.

Naše forumašice prikupljale su i hranu za potrebite "Caritasa" župe sv. Josipa, obilazile štitenice Doma staraca i starije članice Foruma žena, potpomogle rad udruge "Cvitić" i "Trtajun".

U svibnju 2019. odobren je projekt županijskog Foruma žena "Povišću pritrujene - povišću osnaŽENE", u kojem sudjeluje i Forum žena Vele Luke.

DENI VLAŠIĆ BAJA

On je novo lice koje odiše mladošću (ima tek 26 godina) i svježinom, ali je prožeto i tradicijom. Na prvu djeluje suzdržano i odmjereno. Ne govori puno i ne odgovara na sva pitanja (pa niti uredništvu biltena), ali s malo riječi sažima štošta. Ne zamara se s visokom politikom i nastoji biti konkretan. Ima čvrst stav (i nešto od vodenjačke tvrdoglavosti) i ne mijenja tek tako mišljenje.

Koji su životni interesi Denija Vlašića?

Osoba sam koja je oduvijek bila prepuna aktivnosti i hobija. Uvijek sam želio sudjelovati u nečem i pokazati ono što znam. Još od malih nogu preko školskih aktivnosti, folkloru i Narodne glazbe, pa do Kumpanije. Sve su to aktivnosti u kojima sam već duži niz godina i bez kojih jednostavno ne bih mogao zamisliti svoj život niti ijedan dan.

A kako izgleda jedan tvoj uobičajeni dan?

Moj radni dan izgleda više-manje isto i poprilično popunjeno. Nakon posla, ostatak dana posvetim probama i treninzima.

U kojim sve udrugama djeluješ?

Sviram u Narodnoj glazbi već 14 godina. Stigao sam kao znatiželjni dječak, a danas sam evo ponosan mužikant Narodne glazbe Vela Luka i potpredsjednik društva. Iza mene je preko 30 koncerata i nadam se da će ih biti još dosta. Isto tako sam član folklornog društva Kumpanija Vela Luka već 20 godina. Od toga 8 godina u folklornoj sekciji Mafrina i 12 godina u samoj Kumpaniji (Plesu od boja). Nositi nošnju Mafrine, a kasnije i Kumpanije za mene je oduvijek predstavljalo iznimnu čast i ponos.

Kako se osjećaš u Veloj Luci?

Kao član najstarijeg i najbrojnijeg društva u Veloj Luci mogu

Deni Vlašić na čelu

reći da se osjećam sretno i ispunjeno. Vela Luka je mjesto bogate kulture, a ima li išta bolje od mladih ljudi koji nastavljaju tu lušku tradiciju? Nadam se da će se ta tradicija i kultura i dalje prenositi na našu djecu, jer kulturno bogatstvo koje imamo je zbilja veliko za ovako malo mjesto.

I N M E M O R I A M

Ante Butigan (1961.-2018.)

Nakon višemjesečne borbe s opakom bolešću u 58. godini života preminuo je naš istaknuti član Ante Butigan. Rođen je 1961. u južnoj Hercegovini, a u Velu Luku je došao kao mladić nakon završene Srednje škole 1980-ih godina. U V. Luci se zaposlio, stekao brojne prijatelje te zasnovao obitelj. Kao čovjek bio je pošten i plemenit, volio je društvo. Oduvijek su ga zanimala politička događanja. Nije bio isključiv, no uvijek je bez suzdržanja iznosio lijeva uvjerenja. Čak i onda kada to nije bilo popularno. Od prvih dana višestranačkog društvenog sustava priklonio se SDP-u, dugo godina kao simpatizer, a kasnije i kao član stranke. Godine 2017. bio je izabran za člana Općinskog odbora Foruma seniora. SDP je pomagao kad god je i koliko god je mogao. Bio je hrvatski branitelj od prvih dana Domovinskog rata. Pokopan

je u mjestu Gradac kod Neuma 5.9.2018. Dragi Ante, neka ti je laka zemlja. (Tonči Donjerković)

Kuzma Petković Borčić (1932.-2018.)

Naš dugogodišnji član i jedan od osnivača pokopan je 3.10.2018. na luškom groblju sv. Roka.

Rođen je 1932. u Potirni. Potječe iz antifašističke obitelji, čiju su rodnu kuću zapalili talijanski fašisti 1943. zbog sudjelovanja u NOP-u. Osnovnu školu pohađao je u Potirni i Veljoj Luci. Poslije stječe zvanje građevinskog tehničara, u čemu je stekao značajnu afirmaciju i priznanje. Sudjelovao je u projektiranju i izgradnji niza komunalnih i infrastrukturnih projekata u mjestu. Od mladosti sudjeluje u društvenom i političkom životu Vele Luke i općine Korčula. Nakon promjene društvenog uređenja odmah pristupa SDP-u te spada u njegove osnivače. 1990-ih

izuzetno se angažirao oko pitanja uređenja teritorijalnog razgraničenja sa susjednom Općinom Blato, u čemu je dao nemjerljiv doprinos kao rođeni Potirnjanin. Nikada se nije pomirio s činjenicom da je Potirna nepravedno oduzeta Veljoj Luci te se čitavim svojim bićem zalagao za ispravku te nepravde. Na tome je radio sve do posljednjeg dana, no nažalost ispravak te nepravde nije dočekao...

Bio je strastveni lovac i vrlo aktivno je radio u lokalnom Lovачkom društvu. Zbog starosti i bolesti posljednjih godina nije dolazio na sastanke SDP-a, ali se uvijek interesirao o pojedinim aktivnostima i problemima stranke i mjesta. Iako je bio stranački opredijeljen, razmišljao je mnogo šire, posebno kada su pitanju bila životna pitanja našeg mjesta. Po tom pitanju uvijek se zalagao za političko jedinstvo po zajedničkim neideološkim, već čisto životnim pitanjima. Barba Kuzma, hvala Vam i neka Vam je laka ova naša luška i hrvatska zemlja. (Tonči Donjerković)

Prandeli - austrijski plemići

Prezime Prandel (Prantl) potječe iz Njemačke (Bavarske). Godine 1810. zbog doprinosa kapetana Andreea Prantla u Napoleonskim ratovima, zaslužili su plemićki naslov "Von Rittersperg". Njegov potomak (unuk?) Karlo Karlov također je bio vojnik (viši narednik). Rodio se oko 1793. u Limbachu (danas dio Burgaua). Zbog svoje vojne službe često je mijenjao sredine. Oženio se za Elizabetu Deberg iz Trevisa (?), u Egeru (sjeveroistočna Mađarska) 1824. rodila mu se kćer Vjekoslava (Luidā), u Lodiju kod Milana 1826. sin Karlo, te ponovno u Egeru 1828. sin Ignac. Očeva vojna služba dovela ih je 1830-ih u Dalmaciju, na Vis. Na ovom otoku umro je najprije mali Ignac (1835.), a godinu poslije i narednik Karlo. S njegovom smrću prestaje vojnička i počinje obrtnička tradicija obitelji. Potomci slavnog kapetana Andreea živeć će poprilično skromno, često i u oskudnim uvjetima.

Da li je to bilo zbog posla ili kakvog drugog razloga nije poznato, no narednikova kćerka Luidā se sredinom 19. st. se preselila na susjednu Korčulu, u Blato. Godine 1851. se udala za Matu Jurkovića, udovca i trgovca iz Vele Luke, također doseljenika (iz Kaštel Novog). Ona je prva Prandelica koja se prije više od stoljeća i pol doselila u V. Luku. Rodila je 5 kćerki. Frana se udala za Antuna Miroševića, Marija za Nikolu Burmasa, Matija za prvog luškog pekara Josipa Drogeniga, Elizabeta za Franka Padovana, a Ursa za Nikolu Žuvelu.

Luidin brat Karlo (1826.-1902.) izučio je krojački zanat i naselio se u gradu Korčuli. Godine 1859. oženio je Ursu Miletić Popovac (1820.-1901.). Dobili su sina Karla i kćerku Elizabetu. Da su bili u kontaktu s Luidom Jurković u V. Luci svjedoči i činjenica da se Elizabeta 1887. udala za luškog ribara i pomorca

Antuna Cetinića Mengota. Sljedeće 1888. rodila je sina Jakova, ali i preranom smrću izgubila supruga. U trenutku njegove smrti bila je ponovno trudna te će 1889. roditi drugog sina Antuna. Vjerojatno je ta činjenica gubitka hranitelja obitelji dovela do preseljenja Prandela iz Korčule u V. Luku. I njezinih roditelja, ali i obitelji njezinog brata Karla. Elizabeta će se poslije preudati za Eugenia Franceschija.

Grb obitelji Prandel

Elizabetin brat Karlo (Drago), koji je nastavio raditi kao krojač, u Korčuli je 1886. oženio Mandu Frankini (r.1859.), služavku iz splitskog Velog varoša. U Korčuli su im se rodili sinovi Karlo (1886.) i Duje (1888.), a možda i Josip. Naime, on je rođen u srpnju 1890., a krstio se u u V. Luci tek u studenom iste godine, pa se obitelj vjerojatno u međuvremenu bila preselila iz Korčule u V. Luku. Godine 1892. u V. Luci im se rodio Luidi (Vjekoslav), kojim se vjerojatno počastilo staru tetku Luidu Jurković, ali je iste godine umro i mali Duje u epidemiji šarlaha. Poslije su se još rodili Ursa (1895.-1981.), Antun (1899.) i Ivan (1902.-1985.).

S početkom novog 20. st. zaredale su smrti u obitelji. Najprije je umrla stara Ursa Prandel i Luidā Jurković (1901.), potom Ursin muž Karlo (1902.), ali i istoimeni sin u svojoj 44. godini života.

Za sobom je ostavio maloljetnu djecu i vrlo skromne imovinske prilike. Nisu posjedovali nikakvu nekretninu pa se može pretpostaviti da su unajmili kuću ili su živjeli kod sestre Elizabete Cetinić, kod koje su živjeli i umrli njihovi roditelji. Dragova ostavina je bila pobrojala dvije stare postelje, jedan stari šivaći stroj, dva stola i 4 stolca. Slijedile su teške godine podizanja ove obitelji koja se usmjerila u obrtna zanimanja. Karlo (Drago) i Josip-Joško (1890.-1974.) učili su za postolara, Luidi (1892.-1964.) za lamara, Ursa za krojačicu (udat će se za Franka Franulovića Njalota), a Antun za drvodjelca (odselit će se u Boku kotorsku). Ivan koji je jedno vrijeme učio za pekara, preselit će se i oženiti u Blatu. Kod njegovih potomaka koji dandanas žive u Blatu, izokrenuto je prezime u "Plander".

Najstariji Karlo (Drago), postolar, podigao je obitelj 1910. s Jakom Bačić Žilun (1887.-1982.). i stekao manji imetak. Imali su Mandalinu (1910.), Draga (1911.-1972.), Krunoslava (1913.), Andriju (1915.) i Mariju (1916.). Na Karlov zahtjev, u svibnju 1917. Beč mu je odobrio da se može služiti obiteljskim plemstvom, i to novim pridjevkom "Prantl von Rittersperg". No, sudbina je htjela da sve to već sljedećeg mjeseca nije bilo nimalo važno. U epidemiji dizenterije, jednoj od nedaća koju je nametnuo Prvi svjetski rat, najprije je u lipnju 1917. umrla 11-mjesečna Marija, a 4 dana poslije i njezin otac Drago. Umro je u 31. godini života, doslovno ispustivši svoj život. Udovica je morala baciti krevet i kupiti novi (15 komada daske i 40 kila slame). I mali Krunoslav je bio zahvaćen epidemijom, ali je preživio rat. Usprkos svim tim nedaćama, mlada udovica se trudila da podigne obitelj i odgoji djecu "na građansku".

I danas u V. Luci živi potomak s imenom Drago, sedmi u nizu s takvim imenom. Nažalost, riječ je i o posljednjem muškom Prandelu u V. Luci. (Tonko Barčot)